

VĚTNÉ ČLENY

PRACOVNÍ LIST A

- 1) Ve větě je vždy nutné nejprve určit **podmět** (Kdo? Co?) a **příisudek** (Co dělá podmět?)
Nemusí být ve větě vyjádřen přímo, pokud je znám z kontextu, jedná se tedy o podmět nevyjádřený. Například: *Přijeli jsme do Prahy.* (Kdo? Co? = MY).
- 2) Ve větě se pak **tvoříme dvojice** - již určené slovo + určované slovo.
- 3) U určeného (již označeného) slova rozlišíme, jestli se jedná o jméno, nebo o sloveso.
- 4) **Podstatné jméno je vždy rozvíjené přívlastkem!**
Ptáme se na něj: Jaký? Který? Čí?

Přívlastek shodný se se jménem, na kterém závisí, shoduje v rodě, čísle, pádě.

Většinou stojí před podstatným jménem.

Často se jedná o přídavné jméno, zájmeno, číslovku.

Přívlastek neshodný se se jménem, na kterém závisí, neshoduje alespoň v jedné kategorii (rod, číslo, pád).

Stojí za podstatným jménem a často je tvořen jiným podstatným jménem (*lavička z betonu*).

- 5) **Sloveso je rozvíjeno předmětem, nebo příslovečným určením.**
Na **předmět** se ptáme pádovými otázkami (kromě 1. pádu)
Na **příslovečné určení** se ptáme příslovcem (Kde? Kdy? Jak? Proč? apod.)

Pokud se dá na větný člen zeptat pádovými otázkami a zároveň i otázkou některého příslovečného určení, tak přednost má vždy příslovečné určení. Příklad: *šel k lesu* (ke komu čemu x kam = přednost má KAM).
- 6) **Doplněk se ve větě pozná tak, že se vztahuje ke dvěma větným členům**, například k podmětu a přísudku: *Lékař se cítil unavený.* (unavený lékař x cítil se unavený)

Hokejový zápas měl strhující tempo.

V tu chvíli bzučení neznámého letadla ustalo.

Včera jsem viděl ve městě Pepu s nějakou tmavovlasou dívkou.

Koupil jsem si štěně dobrmana.

DRUHY PŘÍSUDKŮ

Příisudek slovesný obsahuje

- a) plnovýznamové sloveso v určitém tvaru

Včera foukal slabý vítr.

- b) fázové sloveso (začít, přestat) + infinitiv plnovýznamového slovesa

Začal jsem se učit latinsky.

- b) způsobové sloveso (smět, chtít, moci, smět, muset, mít *povinnost*) + infinitiv plnovýznamového slovesa

Petr nemohl přijít.

Příisudek jmenný se sponou obsahuje sponové sloveso v určitém tvaru (být, bývat/ stát se, stávat se) a jméno (podstatné nebo přídavné).

- a) sponové sloveso (být, bývat, stát se, stávat se) + jméno

Nebe je modré. Tatínek se stal ředitelem.

Příisudek jmenný

Pes – přítel člověka.

Přísudek neslovesný

Přísudek neslovesný neobsahuje sloveso.

Žába hop do vody.

VĚTA DVOJČLENNÁ, JEDNOČLENNÁ, VĚTNÝ EKVIVALENT

1) věty dvojčenné mají část **podmětovou** **přísudkovou**

Naše kočka // chytá myši.

(ONA) // Je užitečná.

(podmět může být nevyjádřený)

2) věty jednočenné - **nemají podmět (ani nevyjádřený)** často označují:

- přírodní jevy př. Prší!
- tělesné stavy Bolí mě v krku.
- duševní stavy Je mi smutno.

3) větné ekvivalenty (jednočenné věty neslovesné)

- užívají se v běžné mluvě nebo v uměleckých textech, - základem není určitý slovesný tvar, ale:

- infinitiv Vstávat!
- podstat.jméno Ta ostuda!
- příd. jméno Jasně!
- příslovce Dobře. Proč?
- částice Ano. Ne. Asi.
- citoslovce Jé! Haf!
-

Už celý den mě škrábe v krku.

Radkovi bylo najednou všechno líto.

Ale ne!

Tolik prostoru, lesů a horských luk!

Padá sníh.

Hurá!

Od rána do večera sněží.

Vzduchem poletují chuchvalce sněhu.

PRACOVNÍ LIST B

Jméno:.....

1) Podtrhni přísudek a urči jeho druh:

Kolemisky chodil mlsný kocour.

Plesu se zúčastnila také jedna známá zpěvačka.

Do krabičky se čtyři pastelky nevejdou.

On to tak nemyslel

Do nočního ticha zaburácel hrom.

Je důležité nad věcmi přemýšlet.

Malý ptáček šup do hnízda.

Ve volném čase věnuji veškerou energii zahradničení.

Petr začal svoje problémy konečně řešit.

Můj malý bráška ještě neumí plavat.

2) Urči, zda je věta dvojčlenná, jednočlenná nebo větný ekvivalent:

Prší.

Musíme zůstat doma.

Už mě to nebaví.

Od rána do večera na horách sněží.

Petrovi hučí v uších.

Hrůza!

Konečně jsme dojeli!

Praha – hlavní nádraží.

Strašná cesta!

3) Urči větné členy:

Hokejový zápas měl strhující tempo.

V tu chvíli bzučení neznámého letadla ustalo.

Včera jsem viděl ve městě Pepu s nějakou tmavovlasou dívkou. Koupil jsem si štěně dobrmana.

4) V textu vyhledej přívlastky, rozliš je na shodné (potrhni červeně) a neshodné (podtrhni modře):

Nejdříve v kastrůlku rozpustíte cukr s troškou vody. Když začne zlátnout, vmíchejte máslo a skořici (skvělá je i špetka soli pro slaný karamel), pět minut povařte a vlijte na dno koláčové formy, nejlépe s odnímatelnými okraji. Pokladte tenkými plátky ze dvou až tří neoloupaných hrušek.

NA KONZULTACI SI PŘIPRAVTE DOTAZY K DIDAKTICKÉMU TESTU www.skolaposkole.cz

→[prijimacizkoušky](http://prijimacizkoušky.ceremat)→ceremat testy- česky jazyk /7. ročník – 2020- 1. a 2. termín

ŘEŠTE TESTY NA PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY na. www.skolaposkole.cz→[prijimacizkoušky](http://prijimacizkoušky.ceremat)→ceremat testy- česky jazyk /7. ročník – 2019- 1. a 2. termín + - VYPIŠTE, ČEMU NEROZUMÍTE, CO BUDE TŘEBA VYSVĚTLIT

VYPRACUJTE ZÁPIS Z ČETBY PODLE DOPORUČENÉHO POSTUPU

PRACOVNÍ LIST A SI VLOŽ DO SEŠITU ČJ – MLUVNICE,

SPLŇ ÚKOLY Z PRACOVNÍHO LISTU B, LIST PŘELOŽ NA ČTVRTINU, NAPIŠ NA NĚJ ČJ- 6 A VHOĎ HO VE ŠKOLE DO SCHRÁNKY